

Zagreb, 4. studeni 2014.

NEZAVISNI SINDIKAT ZNANOSTI I VISOKOG OBRAZOVANJA
Pravna služba

Predmet: REPREZENTATIVNOST SINDIKATA - MIŠLJENJE

Poštovani!

U vezi Vašeg upita o reprezentativnosti za kolektivno pregovaranje i sklapanje kolektivnog ugovora, dajemo Vam sljedeće mišljenje:

Prijelaznim i završnim odredbama Zakona o reprezentativnosti udruga poslodavaca i sindikata (Narodne novine 93/14, dalje: Zakon), tj. odredbom članka 31. st. 3. toga Zakona propisano je da sindikati kojima je do dana stupanja na snagu ovoga Zakona utvrđena reprezentativnost za kolektivno pregovaranje na način i u postupku propisanom Zakonom o kriterijima za sudjelovanje u tripartitnim tijelima i reprezentativnost za kolektivno pregovaranje (»Narodne novine«, br. 82/12. i 88/12.) zadržavaju svoju reprezentativnost.

Prema tome, ako je Nezavisnom sindikatu znanosti i visokog obrazovanja (dalje: Sindikat znanosti) utvrđena reprezentativnosti temeljem Zakona o kriterijima za sudjelovanje u tripartitnim tijelima i reprezentativnost za kolektivno pregovaranje (»Narodne novine«, br. 82/12. i 88/12.), taj Sindikat zadržava svoju reprezentativnost i ne treba je posebno dodatno utvrđivati. Napominjemo da se radi o jasno i izričitoj zakonskoj odredbi.

Što se tiče pitanja da li se usprkos takvoj odredbi članka 31. st. 3. Zakona, ipak treba ponovno utvrđivati reprezentativnost Sindikata znanosti, a zbog članka 10. Zakona, mislimo da to nesporno nije potrebno. Naime, članak 10. u stavcima 2. i 3. govori da je prilikom pregovora o izmjeni i dopuni kolektivnog ugovora (st. 2.) i novog kolektivnog ugovora (st. 3.), moguće pregovarati samo sa sindikatima kojima je utvrđena reprezentativnost. Međutim, ta odredba članka 10. Zakona nije proturječna članku 31. st. 3. Zakona. Naime, do primjene odredbi članka 10. stavaka 2. i 3. Zakona u smislu utvrđivanja reprezentativnosti doći će ako se radi o sindikatu kojem nije utvrđena reprezentativnost (npr. novi sindikat). Kako je Sindikatu znanosti već utvrđena reprezentativnost sukladno članku 31. st. 3. Zakona, to Sindikat znanosti ima reprezentativnost za kolektivno pregovaranje i ne treba je ponovno utvrđivati. Kada to ne bi bilo tako onda odredba članka 31. st. 3. Zakona ne bi ništa predstavljala, što nije moguće jer je ta odredba potpuno jasna i izričita.

Što se tiče mišljenja Ministarstva rada i mirovinskoga sustava KLASA: 110-01/14-01-01/220, URBROJ: 524-03-01-02/1-13-3 od 17. studenog 2014. (vjerojatno od 17. listopada 2014.) prema kojem mišljenju bi se moralo ponovno utvrđivati reprezentativnost, mislimo da je to mišljenje pogrešno iz gore navedenih razloga. Naime, u mišljenju se uopće ne spominje članak 31. st. 3. Zakona, iako činjenično bilo očito da je reprezentativnosti bila utvrđena prema ranijem Zakonu kada su pregovori bili započeti za vrijeme važenja ranijeg Zakona (koja se činjenica u mišljenju spominje). Dakle, tumačenje Zakona u kojem se niti ne spominje, dakle prešuće, ključni članak 31. st. 3. Zakona ne može biti valjano.

Osim toga, valja napomenuti da Ministarstvo rada i mirovinskoga sustava daje samo neobvezna mišljenja koja nemaju baš nikakvu pravnu snagu.

Ona mogu imati vrijednost samo utoliko koliko predstavljaju nepristrano, objektivno i stručno mišljenje. Međutim, o objektivnosti i nepristranosti ne možemo ovdje govoriti jer Ministarstvo rada i mirovinskoga sustava dio je Vlade RH koja je pregovaračka strana u ovim pregovorima, stoga se tumačenje te strane pregovora ne može uzeti kao objektivno i nepristrano.

Osim toga s obzirom da u navedenom mišljenju Ministarstvo čak niti ne spominje članak 31. st. 3. Zakona, koji je ključan za ovaj slučaj, očito se isto mišljenje ne može nazvati stručnim, ako Ministarstvu postojanje odredbe članka 31. st. 3. Zakona nije poznato, ili nije bitno niti toliko da se na njega osvrne.

Ovdje treba spomenuti činjenicu da nakon stupanja na snagu Zakona o reprezentativnosti udrug poslodavaca i sindikata, Sindikat znanosti i Vlada RH, putem Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta već pregovaraju skoro tri mjeseca, bez da je Ministarstvo dvojilo oko reprezentativnosti Sindikata znanosti. Iako to samo po sebi ne dovodi do reprezentativnosti (do reprezentativnosti je doveo članak 31. st. 3. Zakona), otvaranje pitanja reprezentativnosti nakon punih tri mjeseca predstavlja problem pregovora u dobroj vjeri.

S poštovanjem,

Radno pravo
Krešimir Rožman, urednik